

Tízparancsolat a gazdag világ számára

Az Első parancsolat

Isten akkoriban így szólt a Sínai-hegyen: „Én vagyok az Úr, a te Istened, aki kivezettelek Egyiptom országából, a szolgaság házából. Ne legyenek más isteneid rajtam kívül!”

Egyedül Isten igazán gazdag, mert csak Isten birtokolja az élet teljességét. Ő megígéri, és adja is az életet; így kell nekünk is megosztanunk egymással az életet.

A bálvány szintén életet ígér, de hált ad. Ezt láthatjuk ma kipusztuló erdeinken. Mi a gazdag világhoz tartozunk, vágyainkkal és reményeinkkel együtt. Az aranyborjút imádjuk, és feláldozzuk neki időnket és erőnket, intelligenciánkat és boldogságunkat. Semmi sem olyan fontos számunkra, mint a gazdasági növekedés. A Biblia bálványimádásnak nevezi a profitéhséget.

Isten ma azt mondja: Ne legyenek más isteneid rajtam kívül!

A Második parancsolat

Isten akkoriban azt mondta: „Ne élj vissza a te Istened nevével!”

Istennek száz neve van. Csak akkor maradunk elevenek, ha megpróbáljuk mindegyiket megkeresni.

Mi az Első Világ ideológiájaként, az Első Világ jólétének és militarizmusának ideológiájaként használjuk Isten nevét. Minden dolláron ez áll: In God we trust. „Istenben bízunk.” Minden dollár istenkáromlás. Minden euró istenkáromlás. Azok a pilóták, akik megsemmisítették Hirosimát, előzőleg imádkoztak.

Isten ma azt mondja: Ne élj vissza a te Istened nevével!

A Harmadik parancsolat

Isten akkoriban azt mondta: „Emlékezzél meg a szombatnapról, és tartsd azt szentnek! Hat napon át dolgozzál, és végezd minden művedet, de a hetedik nap a nyugalom napja, az Úrnak, a te Istenednek szentelt nap.”

Isten teremtette a munkát és a szeretetet. Azt mondani, hogy kevés a munka, éppoly istentelen dolog, mintha azt mondanánk, hogy kevés a szeretet. Van elég tennivaló a földön. Mi semmibe vesszük a munkához való alapjogot, amely minden embert megillet: nőket és férfiakat, idegeneket és őshonosakat, időseket és fiatalokat. Megengedjük, hogy az új tech-

nológiák nagyobb védelmet és tekintélyt élvezzenek, mint az emberek és munkahelyük. Senkinek az adósságát nem engedjük el, egyetlen mégoly szegény országnak sem. Nem adunk a földnek semmiféle szombatot, hogy megpihenhessen. Mi magunk sem tudjuk, mi a nyugalom.

Isten ma azt mondja: Emlékezzél meg a szombatnapról, és tartsd azt szentnek!

A Negyedik parancsolat

Isten akkoriban azt mondta: „Tiszteld apádat és anyádat!”

A Biblia apánknak, de anyánknak is nevezi Istent (Iz 66,13). Mi, gazdagok megmutatjuk az elszegényedett időseknek, hogy ők maguk felelősek érte. TV-programjainkban egyetlen idősebb nőnek sem szabad megjelenie bemondóként. Az ifjúság kultuszával elszigeteljük az öregeket. A 45, vagy éppenséggel 35 év fölöttieket alkalmatlannak nyilvánítjuk arra, hogy a munkaerőpiac szereplői legyenek. Nem biztosítunk szakmatanulási lehetőséget a fiatalok számára, és így büntetjük azokat az apákat és anyákat, akik gyerekeket hoztak a világra. A mesterséges megtermékenyítéssel manipulálunk, ahelyett hogy segítenénk apák és anyák tíz- és százmillióinak, akik éhezni látják gyerekeiket.

Isten azt mondja ma: Tiszteld apádat és anyádat!

Az Ötödik parancsolat

Isten akkoriban azt mondta: „Ne ölj!”

Isten az élet szerelmese. Mi, gazdagok naponta öljük a föld kétharmadán az embereket – az igazságtalan árakkal és az eladósítással, a föld elrablásával és a fegyverkezéssel, olyan „fejlesztési segélyekkel”, amelyek mindenekelőtt a gazdagok gazdaságának segítenek. Biztosítjuk felvevőpiacainkat, rasszistákat és más terrorrendszereket támogatunk. A szegények kiszívott vérével üzletelünk, és azokkal a fegyverekkel, amelyeket a szegény országok elítjének szállítunk. Szemünk előtt lejátszódó népirtások cinkosai vagyunk. A későbbi nemzedékek olyan zavarodottan állnak majd a tetteink előtt, mint mi a náci haláltáborok fényképei előtt.

Isten azt mondja ma: Ne ölj!

A Hatodik parancsolat

Isten akkoriban azt mondta: „Ne törj házasságot!”

Isten azt akarja, hogy az emberek közötti kapcsolatok a szeretetre és tiszteletre épüljenek, ne pedig a pénzre. Mi, a gazdag világ lakói eladjuk és prostituáltakká tesszük a szegényeket, szexturizmust hozunk létre, és támogatjuk a családokat szétverő elnyomó rendszereket. Gyermkeinket megfosztjuk a gyermekvállalás bátorságától. Létezik kívülről okozott házasságtörés, amikor is az embereknek azért nem sikerül az együttélés, mert munkanélküliség fenyegeti őket, mert versengésre és irigységre nevelik őket, és mert a patriarchátus bálványa olyan börtönné teszi a házasságot, amelyben a nők nem képesek szabadon lélegezni és növekedni.

Isten ma azt mondja: Ne törj házasságot!

A Hetedik parancsolat

Isten akkoriban azt mondta: „Ne lopj!”

Isten mindenki számára teremtette az élet gazdagságát. A föld nem ismer olyat, hogy az enyém vagy tiéd. Mi itt a gazdag világban ellopjuk, amit a szegény országokban keresves munkával állítanak elő. Gúzsba kötjük őket, úgyhogy kénytelenek földjeiken luxusélelmiszereket természetien számunkra, és nem természetien maguknak alapvető élelmiszereket. Ellopjuk termékeiket, kincseket rejtő földjüket, valamint a kultúrájukat, és Coca-Cola-kultúráinkat, állateledel-reklámjainkat és úrfegyverkezésünket adjuk cserébe. Kiosztjuk a szerepeket, s a kizsákmányoló, a hajcsár, az orgazda és a tolvaj szerepét játsszuk. Miközben nő a bankárok és a nagyvállalkozók profitja, növekszik az újabb és újabb szegények millióinak nyomora. A tulajdon ebben az értelemben lopás, amennyiben lehetővé teszi, hogy megerősödjünk a szegényeket.

Isten ma azt mondja. Ne lopj!

A Nyolcadik parancsolat

Isten akkoriban azt mondta: „Ne tégy hamis tanúságot felebarátod ellen!”

Jézus azt mondta: az igazság szabadá tesz majd titeket. Mi belefulladunk saját hazugságainkba. Tömeg-

tájékoztatói eszközeinkkel nemcsak az igazságot pusztítjuk el, például a fegyverkezést illetően, hanem azt a hitet is, hogy képesek vagyunk az igazság felismerésére. Elhallgatjuk az igazságot, vagy eltereljük róla a figyelmet. Hamis tanúságot teszünk egész országokról és népekről, illetve kormányokról és uralmi rendszerekről. Cenzúrával és öncenzúrával elnémítjuk az igazság köztünk élő tanúit.

Isten ma azt mondja: Ne tégy hamis tanúságot felebarátod ellen!

A kilencedik parancsolat

Isten akkoriban azt mondta: „Ne kívánd felebarátod házáat!”

Isten védelmezi az emberek életét. Mi itt a gazdag világban egyre több ember életét romboljuk le azal, hogy megtagadjuk tőlük a munka jogát. A romlott keresztény történelem során a szegénygondozás és az alamizsnálkodás gyakran helyettesítette az igazságosságot és az újraelosztást. Ma némelyek azt gondolják, hogy a szükében lévő árut, a munkát jobban kellene elosztanunk a munkával rendelkezők és a munkanélküliek között. Csakhogy a munka nem áru, és az alamizsnák nem segítenek. Nálunk a gazdagoknak hatalmuk van arra, hogy munkahelyeket tegyenek tönkre, és rontsák sokak életminőségét. Újból meg kell határoznunk, mit is jelent a létfontosságú munka a társadalom számára. Az ember házához hozzátartozik a víz és a levegő, a pihenés és a nevelés, a kultúra és a közös felelősség is.

Isten ma azt mondja: Ne kívánd felebarátod házáat!

Isten akkoriban azt mondta: „Ne kívánd felebarátod feleségét, szolgálóját, szolgálólányát, állatait, és semmit se, ami az övé!”

A tizedik parancsolat

Isten akkoriban azt mondta: „Ne kívánd felebarátod feleségét, szolgálóját, szolgálólányát, állatait, és semmit se, ami az övé!”

Isten annyira tiszteli az embereket, hogy képesnek tartja őket az egymás iránti szeretetre.

Mi itt a gazdag világban a profithajászás bálványimádásában élünk, és ezzel megfosztjuk életüktől felebarátainkat, nőket és férfiakat, gyerekeket és állatokat, itthon és külföldön egyaránt. A kisemberekben is ott van a kapitalista, aki elkívánja felebarátaitól a nyersanyagokat, az életminőséget, a gazdagságot és a hatalmat. Ezek a bennünk lévő hamis vágyak teszik, hogy még mindig túrjuk ezt az igazságtalan rendszert, és hallgatunk mindazzal kapcsolatban, ami a mi nevünkben történik. Ez bűn.

Isten ma azt mondja: Ne kívánd felebarátod feleségét, szolgálóját, szolgálólányát, állatait, és semmit se, ami az övé!

Norbert Copray

Forrás: Publik-Forum Extra, Barmherzigkeit

Az ajándékhalmozók

Dénes születésnapján – annak rendje-módja szerint – hagyományosan csapot-papot, határidős feladatot, s nekiálltam sütni: meggyes tortát. Vittem is neki lelkesen, ő azonban rá sem pillantott, hanem közölte velem, hogy neki már van tortája. Váratlanul ért, hogy ennyire nem díjazta az ajándékomat, kissé olyan volt ez, mint egy érzelmi balegyenes. Félig-meddig sértődött hangon meg is kérdeztem, hogy akkor ezt most vigyem-e haza. Dénes szó nélkül megrántotta a vállát. Éreztem, hogy most kettőnk közül csak én változtathatok, ezért békülékenyen hozzátettem, azért jó lesz ez még holnap is, meg holnapután.

A konyhában azután az anyja elmesélte „a” tortatörténet részleteit.

Dénes ugyanis hetekkel ezelőtt kijelentette, hogy neki a születésnapjára csakis „Thomas-torta” kell. Az anyját a hideg rázta ettől az ötlettől. (A gyengébbek kedvéért: a Thomas, a gőzmozdony c. meséről van szó.) Már eleve attól borsódzott a háta, hogy ez a „jóság” fekete, de leginkább kék. Egészen pontosan: királykék. Nem beszélve a kerekekről meg a kéményekről... Rögvest közölte a fiával, hogy ez meghaladja az ő tésztaütési képességeit. Igaz, a születésnap közeledtével egy kerek héten át újabb és újabb tortaötletekkel környékezte meg a gyermekét – hasztalanul. Végül Dénes, mint akiben egy világ készül összeomlani, rezignáltan sóhajtott a világba, hogy akkor neki már soha nem lesz Thomas-tortája...

Mit tehet ilyenkor egy érző anyai szív? Nekiült az internetnek, és áttanulmányozta a szakirodalmat. Aztán, amikor elérkezett a nagy nap, nekiállt a család a tortakészítésnek. Beleadtak apait, anyait, sőt még a nagyobbik fiú is beállt vonatorrot rajzolni, aztán elővették a kamrából az összes létező gyümölcsszínezéket – vagyis azt az egyet: az áfonyabefőttet. Házi kivitelben ugyan – de csak elkészült a nagy mű. Lélegzetviasszafojtva várták a kis minőségellenőrt, a nap ünnepeltjét. Dénes meglátva a tortát, sugárzott a boldogságtól. De úgy, ahogyan csak egy négyéves tud beteljesülni! Majd kifelé menet a konyhából még oda-

vetette az anyjának: „Látod, én már előre tudtam, hogy sikerülni fog!” Az anyja erre sem levegőt nem kapott, sem szóhoz nem jutott. Vajon mi mindent feltételezhetnek még a szíve alatt hordott magzatjai róla, amit még ő sem magáról? Igaza van a jó öreg Murphynek: a gyermekek mindig tudják, hol vannak a szüleik határai, és még azt is, hogyan lendítsék őket át azokon.

Ezek után érthető, hogy Dénes a születésnapján föl nem tudta fogni, miért bosszantják őt a vendégek újabb és újabb tortafelvonultatásokkal. Egyre ingerültebben adta tudtukra ajándékozójának, hogy neki már van tortája.

Igen, ez az életkor még ismeri az „egy” értékét, és semmi pénzért nem cserélné el azt a sokkal! Nagy tanítás ez az ajándékhalmozóknak! A „semmi” inkább párba áll a „sokkal”, mint az „eggyel”! De nehéz lecke az „egy a szükséges” világa (vö. Lk 10,42)! A napokban olvastam egy vitát az interneten arról, jó-e az, ha már valaki szeptemberben megveszi a karácsonyi ajándékot? Aztán persze igazít rajta novemberben is, sőt még decemberben is, mert akkor már ráadásul árleszállított!

A tortatörténet a minap villant elélem, amikor egy reggeli Biblia-olvasás során kicsit csalódottan tettem le az Igét: „Akik az Urat keresik, nincs fogyatkozásuk” (Zsolt 34, 10). Hát ilyen könnyű Isten előtt tökéletesnek lenni? Elhinni is nehéz! Mindössze ennyi: keresni kell az Urat, és jó vagyok? Nincs égi lajtorjamaszás, önmardosás, megregulázás. Ilyen egy-szerű? Csak Őt keresni! Már megint itt van ez az Egy! Folyton beleütközöm. Bűnösen keveselem. Lehet, nekem kellene megtérnem sok-centrikusságból, és tanulni beteljesülni a mindössze csak „Eggyel”!

Ami pedig a Thomas-költeményt illeti, nagy tanítás van abban: Akinek van egy tortája, az elégedjen meg vele! Dénes négyévesen ezt már (még) tudja. És csak bosszankodott a „sokban” hívó felnőtteken, akik egyszerre több tortával akarták őt megörvendeztetni – éppen az ő születése napján.

Vörös Éva